

Közömbösök lázadása

VISSZHANG - LXVIII. évfolyam, 25. szám, 2024. június 21.

Valuch Tiborral beszélgetett Székely János a lap május 31-i számában (*Közömbösök lázadása*). A negyedik hasáb alján említett számokhoz fűzök néhány kis kiegészítést. Valuch két évet hasonlít össze (a 2012-est és a 2020-ast), például így: „...2012-ben 93 000 forint volt a havi minimálbér, 2020-ban 161 000 forint. A minimálbér és évi kétmillió forint közötti jövedelme, tehát a szegénységi küszöb körül vagy alatt, 2012-ben körülbelül 3,4–3,6 millió embernek volt. Ez 2020-ban 2,4 millióra esett vissza.”

Talán érdekesebb lett volna 2020 helyett 2023-at választani, hiszen abban a három évben lett rekorder az inflációnk, ami a keresetek vásárlóértékét erősen meghatározta, sőt, a mai napig is befolyásolja. Vagyis a bérek értékét az árak változásával együtt érdemes szemlélni. Például úgy, hogy adott közfogyasztási cikkekért és szolgáltatásokért mikor mennyit kellett dolgozni. De ha a megadott számokat nézzük, ott is érdemes továbbszámolni, viszonyítani. 2012-ben a bruttó átlagbér 223 000 Ft volt, ennek a minimálbér a 42 százaléka, 2020 novemberében pedig 438 000 Ft, s a minimálbér ennek 37 százalékát teszi ki. A mediánbér 2010-ban 320 000 Ft volt. (2012-re nem találtam a neten adatot a mediánra.) 2023-ban pedig az átlagbér 571 000, a minimálbér 232 000 (40 százalék), a medián 450 000 Ft volt.

2012-ben a tej átlagára 231 Ft volt, a sertéscomb és a párizsi 1200, a kenyér 286, a burgonya 118 Ft-ba került. A minimálbéren élőknek ezekért akkor sorrendben 35-140-40-14 percet kellett dolgozni.

Ugyanezek az árak 2020-ban 263-1500 (1900), 356-248 Ft, 2023-ban 500-1770 (2800), 930-421 Ft.

Minimálbéres munkapercre átszámítva 2020-ban a számsor 18-120 (140), 25-17 percet, 2023-ban 25-90 (140), 46-21 percet jelent. Leegyszerűsítve: 2023-ban a tejért és a húsételért kevesebbet, a kenyérért és burgonyáért többet kellett dolgozni, mint 11 évvel korábban.